

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXV. — Izdan in razposlan dne 17. julija 1908.

Vsebina: (Št. 138 in 139.) 138. Ukaz o uvedbi teoretskih državnih preskušenj za kulturnotehniški strokovni oddelek na c. kr. češki tehniški veliki šoli v Pragi. — 139. Ukaz, s katerim se izpreminjajo vplačilni rokovi za hišno najmarino v okrajih za pobiranje davkov Nachod in Roudnice na Češkem.

138.

Ukaz ministrstva za bogočastje in nauk v porazumu z ministrstvom za poljedelstvo in z ministrstvom za notranje stvari z dne 27. junija 1908. l.

o uvedbi teoretskih državnih preskušenj za kulturnotehniški strokovni oddelek na c. kr. češki tehniški veliki šoli v Pragi.

Na podstavi Najvišjega pooblastila se izdajejo nastopna določila:

§ 1.

Da se poskusi na c. kr. češki tehniški veliki šoli v Pragi ali na njej zenačeni veliki šoli dosežena znanstvena izobrazba v kulturni tehniki, se vršé državne preskušnje, in sicer: Prva ali občé o temeljnih predmetih, druga ali strokovna preskušnja o učnih predmetih, ki pripadajo posebej kulturnotehniškemu nauku.

I. Prva državna preskušnja.

§ 2.

Preskusni predmeti.

Predmeti prve (obče) državne preskušnje so: matematika, opisna geometrija, fizika, mehanika

(statika in dinamika, hidravlika, nauk o prožnosti in trdnosti), klimatologija in zemljezanstvo.

§ 3.

Pripustilni pogoji.

Da se pripusti k prvi državni preskušnji, naj poprosi kandidat pismeno pri načelniku kulturnotehniškega strokovnega oddelka (dekanu) ter svoji prošnji priloži potrebne priloge.

Za priloge se zahtevajo:

1. Zrelostno izpričevalo ali listina, ki ga nadomešča;
2. matičnica;
3. knjiga zglasilnica, oziroma izkaz, da je kandidat vsaj štiri semestre bil kot reden poslušalec vpisan na češki tehniški veliki šoli v Pragi ali nji enaki veliki šoli in da je obiskoval vse predmete, ki jih obsega prva državna preskušnja;
4. izpričevala o napredovanju z vsaj zadostnim uspehom iz nauka o rastlinski produkciji, geologije, enciklopedije tehniške kemije, narodnega gospodarstva, pravo- in upravoslovja (avstrijsko zasebno in javno pravo), tehniškega risanja in nauka o obdelovanju travnikov;
5. izkaz, da se študije v teh štirih semestrih niso združevale z dolžnostjo vojaške prezentne službe.

Vrhu tega se morajo predložiti grafična in druga dela, ki so predpisana po učnem načrtu, v pravilno

poverjeni obliki, oziroma se mora dokazati njih izvršitev.

Vse te listine naj se predlagajo praviloma v izvorniku, izjemoma v poverjenem prepisu in morajo, ko se vrši preskušnja, ležati pred komisijo.

Listinam, ki niso spisane v učnem jeziku velike šole, je na zahtevanje predstojnika strokovne šole (dekana) priložiti poverjen prevod.

§ 4.

Predstojnik strokovne šole (dekan) naj preskusi prošnjo in priloge in, ako proti pripustitvi k preskušnji ni pomislekov, naj jo sam dovoli s kratkim odlokom.

§ 5.

Pri manjših zadržkih, ki jih lahko kandidat takoj odpravi, mu je podati primerna napotila; v dvomnih primerih naj odloči profesorski zbor.

Če se odreče pripustitev k prvi državni preskušnji, je zoper to odprt rekurz na naučnega ministra, izvemši v § 10 oznamljeni primer.

§ 6.

Preskuševalna komisija.

Pri prvi (obči) državni preskušnji poslujejo kot redni izpraševalci profesorji in po potrebi tudi docentje in suplentje tistih strok na kulturnotehniškem strokovnem oddelku, iz katerih se bode izpraševalo.

Vodstvo te preskušnje gré načelniku (dekanu) kulturnotehniškega strokovnega oddelka, ako je pa on zadržan, njegovemu predniku v uradu (prodekanu). Ako sta oba zadržana, naj prevzame vodstvo preskušnje po službovanju najstarejši navzoči ud preskuševalne komisije.

Predsednik ima kot tak pravico, pa ne dolžnosti, iz vsakega predmeta staviti kandidatu prašanja. Ako sta dva izpraševalca ali več postavljena za isti predmet, se menjata pri preskušnjah tako, da preskuša iz enega preskusnega predmeta vedno le eden izmed njih, in sicer v celem obsegu predmeta.

§ 7.

Po potrebi postavi naučni minister na podstavi predloga, ki ga poda profesorski zbor po svobodnem sklepu ali po ministrstvenem naročilu, izredne izpraševalce, ki se pri preskušnjah menjavajo z rednimi izpraševalci.

§ 8.

Naučni minister lahko odpošlje k preskušnjam vladne komisarje, ki imajo pravico staviti vprašanja.

§ 9.

Načelniki strokovnih šol (dekani) presodijo skupno po številu izpraševalcev, ali je zadosti, ako se postavi ena preskuševalna komisija, ali je treba sestaviti dve ali več hkratu preskušujočih posebnih komisij, eventualno ali je postaviti izredne izpraševalce.

V poslednjem primeru poročajo profesorskemu zboru, da sestavi predlog, ki se pošlje naučnemu ministru.

Načelniki strokovnih šol (dekani) dogovoré število dni preskušnje in pristavijo v imeniku kandidatov dan, katerega naj pride vsak kandidat, in ako poslujeta dve posebni komisiji ali več, številko komisije, pred katero naj pride vsak izmed njih.

Skrbeti morajo potem, da se imenik nabije na črni deski in da se morda umestno razglasi v dvoranah za predavanja.

§ 10.

Preskusni rokovi.

Prvo (občo) državno preskušnjo je praviloma opraviti koncem četrtega ali tekom petega semestra.

Za njeno opravo se kakor redni rokovi določajo zadnji tedni poletnega semestra (juljski rok) in prvi tedni zimskega semestra (oktobrski rok), kakor izreden rok pa zadnji teden zimskega semestra (februarski rok).

V izrednem roku se smejo praviloma pripuščati samo tisti kandidatje, ki so bili pri kaki v juljskem ali oktobrskem roku delani preskušnji vrženi in katerim se tedaj ni določil daljši rok za ponavljanje preskušnje.

Izjemoma se pripusti kak drug kandidat v izrednem roku preskušnje le, ako more tako, da je izključen vsak dvom, dokazati, da mu zaradi nezakrivenih in ne odvratnih ovir ni bilo mogoče opraviti preskušnje v rednem roku. Ako je bila ta ovira kandidatova bolezen, mora bolniško izpričevalo vsekakor potrditi uradni zdravnik. Pa tudi tako bolniško izpri-

čevalo še ne daje brezpogojne pravice do pripustitve k preskušnji v izrednem roku.

To izjemno pripustitev v izrednem roku pa sme dovoljevati samo naučni minister po predlogu profesorskega zbora, stavljenem po dogovoru z načelnikom kulturnotehniškega strokovnega oddelka.

Ako sta nazadnje imenovana faktorja oba porazumno proti pripustitvi, zavrne kandidata profesorski zbor, ne da bi se mogel kandidat proti tej odločbi še kje pritožiti.

Rok za ponovitev ponesrečene obče državne preskušnje naj določi preskuševalna komisija. Določi se lahko za to ali eden izmed obeh prihodnjih rednih rokov ali prihodnji izredni rok.

§ 11.

Vsak kandidat mora priti na dan, ki mu je določen, pravočasno k preskušnji. Ako ne pride, mora nositi škode, ki nastanejo iz tega.

§ 12.

Menjava dnevov preskušnje med dvema kandidatom ali med več kandidati je dopustna le z dovolilom predsednika (dekana), ako obstojajo posebne komisije, pa le s pogojem, da se z menjavo ne menja komisija, ki je naprej določena za kandidate.

§ 13.

Zglaševalni rok.

K občin državnim preskušnjam, ki se vršé v julijskem roku, se je zglašiti v času od 15. do 30. dne junija, za preskušnje v oktobrskem roku pa v času od 1. do 8. dne oktobra.

Kandidatje, ki so bili zadržani opraviti preskušnjo v oktobrskem roku in jo hočejo opraviti v izrednem roku (§ 10), naj svoje prošnje vložijo do konca novembra. Kandidatje, ki so bili vrženi pri državni preskušnji, naj svoje prošnje za pripustitev k ponavljalni preskušnji vložijo vsaj tri tedne pred določenim ponavljalnim rokom.

§ 14.

Preskušno dejanje.

Pri prvi državni preskušnji naj komisija odpusti preskušnjo iz tistih predmetov, iz katerih so kandidatje opravili posamezne preskušnje kakor redni slušatelji češke tehniške velike šole v Pragi ali kake njej zenačene velike šole z vsaj dobrim uspehom, tistim kandidatom, ki morejo to dokazati z izpričevali o napredovanju. Ako more kandidat dokazati vsaj dober uspeh iz vseh preskusnih predmetov prve državne preskušnje s takimi izpričevali o napredovanju, odpade oprava prve državne preskušnje in je kandidatu izdati izpričevalo o državni preskušnji (§ 19).

§ 15.

Preskušnje iz posameznih predmetov se vršé ustno, in kakršen je predmet, tudi pismeno (grafično) pod nadzorstvom. Kadar se opravljajo pismene (grafične) preskušnje, ima preskuševalna komisija pravico, primerno ozirati se na predložene izdelke iz študijskega časa, pazéč na vse previdnosti zoper sleparjenje.

Ves čas, dokler trajajo ustne preskušnje, morajo biti navzoči predsednik in večina izpraševalcev.

Nikdar naj se hkratu ne preskuša več kandidatov nego dva.

Ustna preskušnja iz enega predmeta ne sme v nobenem primeru trajati dalje nego eno uro.

§ 16.

Ustne preskušnje se vršé javno.

Predsedniki preskuševalnih komisij naj ukrepe vse potrebno, da se ne bo motil mir in red, kar bi bilo proti dostojanstvu in važnosti preskusnega dejanja ali bi moglo motiti kandidata v presojanju ali v svobodi sodbe. Motilce miru morajo odpraviti, ako zahtevajo okolnosti, dati popolnoma izpražniti preskusno dvorano in lahko, ako treba, izključijo javnost preskušnje.

§ 17.

Kadar se komisija posvetuje in glasuje o uspehih opravljene preskušnje, je javnost izključena.

Najprej naj sklepa komisija, ko je čula izjave posameznih izpraševalcev, o tem, ali je kandidat

zadostil iz posameznih preskusnih predmetov; pri tem se je ozirati tudi na odgovor na vprašanja, ki mu jih je morda stavil predsednik ali vladni komisar, in je vpoštovati rede o uspehih morda predloženih posameznih izpričeval.

Na ta način dognani uspeh preskušnje v posameznih predmetih je izraziti z reči „izvrstno“, „prav dobro“, „dobro“, „zadostno“ ali „nezadostno“ in ga vpisati v preskusni zapisnik. Ta preskusni zapisnik obsegaj razen tega: kandidatov rodopis, navedbo njegovih predstudies, dan preskušnje, rede o uspehu izpričeval, ki se zahtevajo za pripustitev k državni preskušnji (§ 3, točka 4) in rede o uspehu posameznih preskušenj iz tistih predmetov, iz katerih se mu je odpustila oprava državne preskušnje (§ 14).

Ako je kandidat zadostil iz vseh predmetov, ga je potrditi; ako pa tudi le iz enega predmeta ni zadostil, ga je vreči.

V prvem primeru naj sklepa komisija o tem in naj hkratu v končnem cenilu izrazi, ali je kandidata proglasiti za „usposobljenega“, „jako usposobljenega“ ali „z odliko usposobljenega“.

Pri tem se je primerno ozirati na rede o uspehih, dosežene v posameznih preskušnjah.

Izrečeno končno cenilo je z navedbo, ali se je podelilo soglasno ali z večino glasov, vpisati v preskusni zapisnik, in podpišejo naj ga potem predsednik in vsi preskuševalni komisariji, ki so bili udeleženi pri preskušnji.

Ako je bil kandidat vržen samo iz enega predmeta, naj se razteza ponavljalna preskušnja zgolj na ta predmet.

Ako je bil kandidat vržen iz več predmetov, naj določi komisija, ali mora preskušnja ponoviti v njenem celem obsegu ali samo iz posameznih strok, ki jih je določiti oziraje se na vladajoče okolnosti.

Ako je bil kandidat pri prvi državni preskušnji vržen za celo učno leto, je komisiji dano na voljo določiti predavanja in vaje, v katere mora kandidat hoditi to leto.

Preskuševalna komisija sklepa z absolutno večino glasov; pri tem ima predsednik enako pravico glasovanja kakor ostali udje komisije. Ako je enako število glasov, veljaj, da je neugodnejše mnenje sklenjeno z večino glasov.

Zoper sklepe preskuševalne komisije ni dopusten niti rekurz niti sicer kak pravni pomoček.

§ 18.

Končni uspeh preskušnje se takoj po sklepu posvetovanja javno razglasi in zaznamuje v kandidatovi knjigi zglasilnici, pritisnivši pečat. Ako je kdo vržen, se pristavijo ponavljalni rok in drugi vrženemu naloženi pogoji pripustitve k vnovični preskušnji.

§ 19.

Preskusna izpričevala.

O preskušnjah, opravljenih z uspehom, se izdajajo državna preskusna izpričevala.

Državna preskusna izpričevala naj obsegajo kandidatovo ime, navedbo njegovega rojstvenega kraja, njegovo izobraževanje in dan preskušnje ter končno cenilo (§ 17).

Izpričevalo prve državne preskušnje obsegaj razen tega rede posameznih preskušenj (§ 14), pripoznanih za nadomestek državne preskušnje, ter rede, ki so se kandidatu podelili iz predmetov komisijske preskušnje.

Izpričevala naj podpišejo predsednik, vsi izpraševalci in morda navzoči vladni komisar in pritisne naj se nanja pečat državne preskuševalne komisije.

Preskusna izpričevala je izdajati v učnem jeziku velike šole.

§ 20.

Ponavljalna preskušnja.

Ako kandidat pri ponavljalni preskušnji, omejeni na kak posamezen predmet, ni zadostil, ga je pripustiti še enkrat k ponavljalni preskušnji iz tega predmeta. Ako tudi pri tej ponavljalni preskušnji ni zadostil, se more pripustiti le k ponovitvi cele preskušnje; pri tem ostanejo v moči ugodnosti § 14.

To veljaj tudi tedaj, kadar se je kandidat pripustil k ponovitvi državne preskušnje iz več nego enega predmeta in je bil pri tej ponavljalni preskušnji vržen, če tudi le iz enega predmeta.

Vsaka ponavljalna preskušnja se mora vršiti pred preskuševalno komisijo češke tehniške velike šole v Pragi in v neprestani navzočnosti predsednika preskuševalne komisije ali njegovega namestnika.

§ 21.

Ako se kdo ogne preskusnim predpisom.

Ako je kdo po zvičajnosti dobil pripustitev k državni preskušnji in zlasti, ako je vržen kandidat tako dobil pripustitev k ponovitvi preskušnje pred določenim časom ali pri kaki drugi nego pristojni komisiji (§ 20) ali se je sicer ognil tukaj navedenim zaukazom, ni samo neveljavna morda z dobrim uspehom opravljena preskušnja, temveč izključi se tudi lahko iz vseh tehniških velikih šol za nekaj časa ali na vedno, ne gledé na druge posledice, ki ga morda zadenejo po občin kazenskih zakonih.

§ 22.

Preskusne takse.

Vsak preskusni kandidat mora, preden opravi preskušnjo, plačati takso, ki je za vsako občo državno preskušnjo določena na 20 K.

Položiti celo takso so dolžni tudi tisti dijaki, katerim se na podlagi predloženih posameznih izpričeval docela ali deloma izpregleda oprava državne preskušnje.

§ 23.

Preskusno takso ter za državno preskusno izpričevalo pripadajočo kolkovnino, nadalje pristojbino za izdajo izpričevala (2 K) je položiti pri predsedniku preskuševalne komisije hkratu, ko se vloži prošnja za pripustitev k preskušnji, proti izročitvi potrdila.

Preskusne takse, ki so jih vplačali kandidatje, ki niso prišli k preskušnji, zapadejo v prid preskuševalni komisiji. Prav tako zapade plačana preskusna taksa ter pravica do oprostitve od nje za državno preskušnjo, ki se opravi pozneje pri kandidatih, ki so sicer naznanili, da ne pridejo k prejšnji preskušnji, pa tega niso opravičili na nedvomen način.

§ 24.

Vsak redni slušatelj je, ako je pravočasno (§ 10) opravil prvo državno preskušnjo, oproščen plačila cele ali polovične takse za to državno preskušnjo, ako je bil v neposrednje zadnjem semestru pred preskušnjo oproščen plačila cele ali polovične učnine.

§ 25.

Iz katerega koli naslova izvirajoče oprostite takse ne veljajo za ponavljalne preskušnje.

§ 26.

Takse se porazdelé med izpraševalce po enakih delih; pri tem dobi predsednik dva deleža.

II. Druga državna preskušnja.

§ 27.

Preskusni predmeti.

Predmeti druge državne preskušnje (strokovne preskušnje) so: nižja geodezija, zemeljska gradnja in gradnja cest, gradnja malih železnic, nauk o izboljševanju, vodne gradnje in gradnja vodnih poti, gradnja mostov.

§ 28.

Pripustilni pogoji.

Za pripustitev k drugi državni preskušnji (strokovni preskušnji) mora kandidat pismeno prositi pri predsedniku komisije in svoji prošnji priložiti naslednje priloge:

1. Knjigo zglasilnico, oziroma dokaz, da je kandidat:

- a) po prvi z uspehom prebiti državni preskušnji bil vpisan štiri semestre kakor reden slušatelj na c. kr. češki tehniški veliki šoli v Pragi ali kaki njej zenačeni veliki šoli;
- b) da je poslušal vse predmete, ki pridejo v poštev za kulturnotehniško strokovno preskušnjo (§ 27) in za posamezne preskušnje, navedene pod 3, in da se je udeleževal ustreznih praktičnih vaj;
- c) da je hodil v predavanja in v risarske vaje o višji geodeziji, enciklopediji gozdarstva, kmetijskem strojezanstvu, uporabljanju geodezije v kulturni tehniki, avstrijskem katastrskem nauku, komasaciji zemljišč in kmetijskem obratostlovju;

2. izpričevalo o prebiti prvi državni preskušnji;

3. izpričevala o napredovanju v posameznih preskušnjah, opravljenih z vsaj zadostnim uspehom iz naslednjih predmetov in sicer: stavbne mehanike, gozdarskega zagrajanja hudournikov, občega in kmetijskega nadtalnega stavboznanstva, občega strojeslovja, vodnega prava, komasacijskih in melioracijskih zakonov, oskrbovanja mest z vodo in kanalizacije mest;

4. dokaz, da se študije na velikih šolah niso združevale z dolžnostjo vojaške prezentne službe.

Vrhu tega se morajo grafična in druga dela, ki so po učnem načrtu združena z dotičnimi učnimi

strokami, predložiti pravilno poverjena, oziroma se mora dokazati njih izvršitev.

Vse te listine naj se predlagajo praviloma v izvorniku, izjemoma v poverjenem prepisu in morajo, ko se vrši preskušnja, ležati pred komisijo.

Listinam, ki niso spisane v učnem jeziku velike šole, je na zahtevanje načelnika strokovne šole (dekana) priložiti poverjen prevod.

§ 29.

Predsednik preskuševalne komisije naj preskusi prošnjo in priloge in, ako proti pripustitvi k preskušnji ni pomislekov, naj jo sam dovoli s kratkim odlokom.

§ 30.

Pri manjših zadržkih, ki jih kandidat lahko takoj odpravi, mu je dati primerna napotila; v dvomnih primerih naj odloči preskuševalna komisija.

§ 31.

Če se odreče pripustitev k drugi državni preskušnji, je zoper to kandidatu odprt rekurz na naučnega ministra.

§ 32.

Ako je dijak pred prebitu prvo državno preskušnjo hodil na predavanja ali vaje, ki spadajo po učnem načrtu v višji nego četrti semester, se mu morejo za pripustitev k drugi državni preskušnji všteti le tedaj, ako je v prihodnjem izrednem roku z uspehom prebil prvo državno preskušnjo.

§ 33.

Preskuševalna komisija.

Za opravljanje druge državne preskušnje (strokovne preskušnje) postavi naučni minister na predlog proforskega zbora posebno preskuševalno komisijo.

§ 34.

Komisija sestoji iz predsednika, po okolnostih iz enega ali dveh predsednikovih namestnikov (podpredsednikov) in toliko preskuševalnih komisarjev, kolikor jih je treba z ozirom na pričakovano število kandidatov.

Predsednik, namestnika in preskuševalni komisarji so glavna komisija.

Iz njih sestavlja predsednik po potrebi komisije za posamezna dejanja preskušnje (posebne komisije). O potrebnosti odloča glavna komisija z večino glasov.

§ 35.

Za preskuševalne komisarje je izbrati najprej profesorje in docente kulturnotehniškega strokovnega oddelka, potem tudi druge strokovnjake, ki ne pripadajo šoli.

Vsak k tem poslom poklicani profesor ali uradnik je dolžen prevzeti jih.

§ 36.

Predsednik in njegov namestnik sta ob enem izpraševalca.

Ako je predsednik zadržan, zastopa ga podpredsednik, ako pa je tudi ta zadržan, zastopa ga tisti navzoči ud komisije, ki ima največ službenih let.

§ 37.

Rok preskušnje.

Strokovna preskušnja ni vezana na določne rokove, temveč se lahko opravlja vse leto, izvzemši jezenske in vmesne počitnice.

§ 38.

Dneve preskušnje določi predsednik od primera do primera.

Pri tem pa se mora vobče držati reda, v katerem so se kandidatje pri njem oglašali za preskušnjo.

§ 39.

Vsak kandidat mora priti na dan, ki mu je določen, pravočasno k preskušnji. Ako ne pride, mora nositi škode, ki nastanejo iz tega.

§ 40.

Menjava dnevov preskušnje med dvema kandidatom ali med več kandidati je dopustna le z dovolilom predsednika, ako obstojajo posebne komisije, pa le s pogojem, da se z menjavo ne menja komisija, ki je naprej določena za kandidate.

§ 41.

Preskusno dejanje.

Strokovna preskušnja se deli v praktično in teoretsko preskušnjo.

Praktična preskušnja se mora vršiti pred teoretsko.

Pri praktični preskušnji mora kandidat izdelati dane mu naloge. Naloge se morajo izbrati tako, da se nudi kandidatu prilika pokazati svojo spretnost v uporabljanju naukov predmetov glavne preskušnje.

O nalogah, ki se stavijo, se domeni preskuševalna komisija, ki določi hkratu tiste izpraševalce, pod kojih nadzorstvom jih je reševati. Naloge se naj rešujejo v prostoru tehniške velike šole in to naj ne traja dalje nego osem dni, ako se dela vsak dan k večjemu osem ur.

Ako je kandidat pri praktični preskušnji zadostil, o čemer odloča komisija, se prepusti k teoretski preskušnji. Ako ni zadostil, se mora vnovič podvreči praktični preskušnji v poznejšem preskusnem roku, ki se določi.

§ 42.

Pri drugi državni preskušnji se je ozirati na predložena posamezna izpričevala iz njenih predmetov.

Praktično preskušnjo je praviloma opraviti v polnem obsegu.

Izjemoma se more na sklep preskuševalne komisije takim kandidatom, ki so že z izvršitvijo večjih del v svoji stroki podali nedvomne dokaze zadostne samostojnosti in spretnosti v praktičnih delih ter o ustvarjanju pravilne sodbe, dovoliti okrajšava praktične preskušnje, eventualno tudi docela odpuštili.

Prav tako se more izjemoma na sklep preskuševalne komisije dovoliti ločitev praktične preskušnje od teoretske za rok, ki se določi.

Za tiste kandidate, ki predložijo iz vseh preskusnih predmetov posamezna izpričevala vsaj s cenilom „dobro“ in so z uspehom prebili praktično preskušnjo, lahko preskuševalna komisija ustno preskušnjo zoži do dveh strokovnih predmetov, ki ju naj naznani kandidatom na podstavi sklepa preskuševalne komisije njen predsednik primeren čas, preden se vrši preskušnja.

§ 43.

Preskušnje iz posameznih predmetov se vršé ustno in, kakršen je predmet, tudi pismeno (grafično) pod nadzorstvom. Kadar se opravljajo pismene

(grafične) preskušnje, ima preskuševalna komisija pravico, primerno ozirati se na predložene izdelke iz študijskega časa, in na izvršena praktična dela, pazeč na vse previdnosti zoper sleparjenje.

Ves čas, dokler trajajo ustne preskušnje, morajo biti navzoči predsednik in večina izpraševalcev.

Nikdar naj se hkratu ne preskuša več kandidatov nego dva.

Ustna preskušnja iz enega predmeta ne sme v nobenem primeru trajati dalje nego eno uro.

§ 44.

Ustne preskušnje se vršé javno.

Predsedniki preskuševalnih komisij naj ukrenejo vse potrebno, da se ne bo motil mir in red, kar bi bilo proti dostojanstvu in važnosti preskusnega dejanja ali bi moglo motiti kandidata v presojanju ali v svobodi sodbe. Motilce miru morajo odpraviti, ako zahtevajo okolnosti, dati popolnoma izprazniti preskusno dvorano in lahko, ako treba, izključijo javnost preskušnje.

§ 45.

Kadar se komisija posvetuje in glasuje o uspehih opravljene preskušnje, je javnost izključena.

Najprej naj sklepa komisija, ko je čula izjave posameznih izpraševalcev, o tem, ali je kandidat zadostil iz posameznih preskusnih predmetov; pri tem se je ozirati tudi na odgovor na vprašanja, ki mu jih je morda stavil predsednik, in je vpoštevati rede o uspehih morda predloženih posameznih izpričeval.

Na ta način dognani uspeh preskušnje v posameznih predmetih je izraziti z redi „izvrstno“, „prav dobro“, „dobro“, „zadostno“ ali „nezadostno“ in ga vpisati v preskusni zapisnik, ki obsegaj kandidatov rodopis, navedbo njegovih predštudij, uspeh prve državne preskušnje, dan preskušnje in vrhutega rede o uspehu za pripustitev k državni preskušnji zahtevanih posameznih preskušenj (§ 28, točka 3).

Ako je kandidat zadostil iz vseh predmetov, ga je potrditi; ako pa tudi le iz enega predmeta ni zadostil, ga je vreči.

V prvem primeru naj sklepa komisija o tem in naj hkratu v končnem cenilu izrazi, ali je kandidata proglasiti za „usposobljenega“, „jako usposobljenega“ ali „z odliko usposobljenega“.

Pri tem se je primerno ozirati na rede o uspehih, dosežene v posameznih preskušnjah.

Ako se prisodi končno cenilo „z odliko usposobljen“, je imenovati dotične preskusne predmete, iz katerih se je pridobila odlika.

Izrečeno končno cenilo je z navedbo, ali se je podelilo soglasno ali z večino glasov, vpisati v preskusni zapisnik in podpišejo naj ga potem predsednik in vsi preskuševalni komisarji, ki so bili udeleženi pri preskušnji.

Ako je bil kandidat vržen samo iz enega predmeta, naj se razteza ponavljalna preskušnja zgolj na ta predmet.

Ako je bil kandidat vržen iz več predmetov, naj določi komisija, ali mora preskušnjo ponoviti v njenem celem obsegu ali samo iz posameznih strok, ki jih je določiti oziraje se na vladajoče okolnosti.

Ako je vrženi kandidat pri prvi opravi preskušnje opravil praktično preskušnjo z dobrim uspehom, se lahko odveže, da mu ni treba še enkrat ponavljati praktične preskušnje.

Preskuševalna komisija sklepa z absolutno večino glasov; pri tem ima predsednik enako pravico glasovanja kakor ostali udje komisije. Ako je enako število glasov, veljaj, da je neugodnejše mnenje sklenjeno z večino glasov.

Zoper sklepe preskuševalne komisije ni dopusten niti rekurz niti sicer kak pravni pomoček.

§ 46.

Končni uspeh preskušnje se takoj po sklepu posvetovanja javno razglasi in zaznamuje v knjigi zglasilnici, pritisniyi pečat. Ako je kdo vržen, se pristavijo ponavljalni rok in drugi vrženemu naloženi pogoji pripustitve k vnovični preskušnji.

§ 47.

Preskusna izpričevala.

O preskušnjah, opravljenih z uspehom, se izdajajo državna preskusna izpričevala.

Državna preskusna izpričevala naj obsegajo kandidatovo ime, navedbo njegovega rojstnega kraja, njegovo izobraževanje in dan preskušnje ter končno cenilo (§ 45).

Izpričevalo druge državne preskušnje ne obsega preskusnih redov izvzemši cenila o odliki dotičnih preskusnih predmetov; toda kandidatu je dano na voljo zahtevati prepis preskusne listine.

Izpričevala naj podpišejo predsednik in vsi izpraševalci in pritisne naj se nanja pečat državne preskuševalne komisije.

Preskusna izpričevala je izdajati v učnem jeziku velike šole.

§ 48.

Ponavljalna preskušnja.

Ako se vrže kandidat pri drugi državni preskušnji le iz enega predmeta, se lahko preskušnja iz tega predmeta ponovi po preteku dveh mescev.

Ako dobi kandidat pri tem zopet cenilo „nezadostno“, se lahko pripusti še enkrat k preskušnji iz tega predmeta po nadaljnjih štirih mescih.

Ako tudi te ponavljalne preskušnje ni prebil, se more pripustiti le k ponovitvi cele preskušnje.

To veljaj tudi tedaj, ako se je iz več predmetov vržen kandidat vrgel pri ponavljalni preskušnji, ako tudi le iz enega predmeta.

Vsaka ponavljalna preskušnja se mora vršiti pred preskuševalno komisijo češke tehniške velike šole v Pragi in v neprestani navzočnosti predsednika preskuševalne komisije ali njegovega namestnika.

§ 49.

Ako se kdo ogne preskusnim predpisom.

Ako je kdo po zvijačnosti dobil pripustitev k državni preskušnji in zlasti, ako je vržen kandidat tako dobil pripustitev k ponovitvi preskušnje pred določenim časom ali pri kaki drugi nego pristojni komisiji (§ 48) ali se je sicer ognil tukaj navedenim zaukazom, ni samo neveljavna morda z dobrim uspehom opravljena preskušnja, temveč izključi se tudi lahko iz vseh tehniških velikih šol za nekaj časa ali na vedno, ne gledé na druge posledice, ki ga morda zadenejo po obcih kazenskih zakonih.

§ 50.

Preskusne takse.

Vsak preskusni kandidat mora, preden opravi preskušnjo, plačati takso, ki je za vsako strokovno preskušnjo določena na 40 K.

Položiti celo takso so dolžni tudi tisti dijaki, katerim se na podlagi predloženih posameznih izpričeval deloma izpregleda oprava državne preskušnje.

§ 51.

Preskusno takso ter za državno preskusno izpričevalo pripadajočo kolkovnino, nadalje pristojbino za izdajo izpričevala (2 kroni) je položiti pri predsedniku preskuševalne komisije hkratu, ko se vloži prošnja za pripustitev k preskušnji, proti izročitvi potrdila.

Preskusne takse, ki so jih vplačali kandidatje, ki niso prišli k preskušnji, zapadejo v prid preskuševalni komisiji. Prav tako zapade plačana preskusna taksa ter pravica do oprostite od nje za državno preskušnjo, ki se opravi pozneje, pri kandidatih, ki so sicer naznanili, da ne pridejo k preskušnji, pa tega niso opravičili na nedvomen način.

§ 52.

Ako je bil kandidat druge državne preskušnje v svojem zadnjem učnem tečaju oproščen plačila cele ali polovične učnine, je oproščen tudi plačila cele ali polovične takse za to državno preskušnjo, ako jo opravi v tečaju, ki sledi zadnjemu tečaju. Ako jo opravi pozneje, je brez prizanašanja dolžen plačati takso.

§ 53.

Iz kateregakoli naslova izvirajoče oprostite takse ne veljajo za ponavljalne preskušnje.

§ 54.

Takse se porazdelé med izpraševalce po enakih delih; pri tem dobita predsednik in tisti profesor, pod čigar nadzorstvom se vrši praktična preskušnja, po dva deleža.

§ 55.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Bienert h s. r.

Marchet s. r.

Ebenhoch s. r.

139.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 7. julija 1908. l.,

s katerim se izpreminjajo vplačilni rokovi za hišno najmarino v okrajih za pobiranje davkov Nachod in Roudnice na Češkem.

Na podstavi zakona z dne 11. junija 1894. l. (drž. zak. št. 110) se ukazuje, da je hišno najmarino, ki jo je bilo v okrajih za pobiranje davkov Nachod in Roudnice plačevati po doslej veljajočih določitih v četrletnih, predplačnih 1. dne januarja, 1. dne aprila, 1. dne julija in 1. dne oktobra dospelih obrokih, v teh okrajih odslej plačevati v štirih enakih 1. dne februarja, 1. dne maja, 1. dne avgusta in 1. dne novembra vsakega leta dospelih obrokih.

Enaki vplačilni rokovi naj veljajo po § 7. zakona z dne 9. februarja 1882. l. (drž. zak. št. 17) tudi za 5%ni davek od čistega donosa poslopij, ki so iz naslova stavbstva docela ali deloma oproščena hišne najmarine.

Ta ukaz dobi moč s 1. dnem oktobra 1908. l.

Korytowski s. r.

